

Høringssvar – Det Hvite Bånd (DHB)

Forslag om midlertidig utvidet skjenketid under fotball-VM 2026

Det Hvite Bånd (DHB) viser til Helse- og omsorgsdepartementets forslag om midlertidig endring av alkohollovens maksimaltid for skjenking under fotball-VM 2026. Forslaget åpner for at kommuner kan tillate skjenking mellom kl. 03.00 og 06.00 i perioden 11. juni–19. juli 2026, for øl, vin og annen alkohol under 22 prosent, på steder som viser VM-kampene. Bakgrunnen er at flere kamper sendes på nattestid grunnet tidsforskjellen mellom Norge og vertsnasjonene.

Det Hvite Bånds hovedsyn

DHB fraråder at forslaget vedtas. Selv om tiltaket er midlertidig, svekker det sentrale prinsipper i norsk alkoholpolitikk og innebærer økt risiko for ordensforstyrrelser og vold, og belastning på helse- og nødetater i timer som allerede er høyrisikoperioder.

Våre merknader

1. Svekket folkehelseperspektiv

Departementet understreker selv at man skal være svært tilbakeholden med midlertidige unntak i alkohollovgivningen, da slike grep kan uthule helheten i alkoholpolitikken. Den norske alkoholpolitikken bygger på et grunnprinsipp om at folkehelse skal være det fremste hensynet. Det er vår vurdering at dette forslaget ikke ivaretar folkehelsehensyn eller det forebyggende samfunnsansvaret som følger av en restriktiv alkoholpolitikk. Det å vedta denne endringen vil derfor være å vedta en svekkelse av folkehelsegrunnet som styrer alkoholpolitikken.

2. Risiko for presedens

Vi mener det er svært sannsynlig at selv et tidsavgrenset unntak vil skape forventninger om tilsvarende tiltak ved kommende idretts- og kulturarrangementer, og at det vil bli vanskelig å avgjøre hvilke arrangementer som skal være gjenstand for at unntak gis. Dersom regjeringen i fremtidige tilfeller også lar seg rive med av stemningen, kan slike tidsavgrensede unntak over tid bidra til å svekke vår alkoholpolitikk.

3. Økt tilgjengelighet øker skadepotensialet

Forslaget innebærer en betydelig utvidelse av alkoholserveringen i et tidsrom der ordensproblemer, vold og skader er mest utbredt. Vi vet fra tidligere studier at det å innskrenke skjenketiden reduserer vold, og det er rimelig å anta at økt skjenketid vil føre til økt risiko for uønskede hendelser.

5. Alkohol og idrett hører ikke sammen

Det er påfallende at idrett og alkohol i økende grad veves sammen som en del av norsk idrettskultur. Idrett fremmer fellesskap, helse og glede – verdier som ikke styrkes av

alkoholbruk. DHB mener at noen må gå foran og vise at det er fullt mulig å ha det gøy, sosialt og engasjerende i edru tilstand. Dette er en positiv og nødvendig utfordring som publikum og samfunnet som helhet bør ta imot.

Store idrettsarrangementer som VM er dessuten begivenheter barn og unge gleder seg til og deltar aktivt i. Når det gjelder fotball-VM vil store deler av dette foregå i barn og unges sommerferie, noe som vil gi større anledning til deltakelse for denne gruppen. Det barn og unge nå observerer er at den viktigste diskusjonen tilknyttet det kommende fotball-VM er hvor lenge voksne skal kunne drikke alkohol på utested. Når alkoholfokuset rundt idrett øker, bidrar det til å normalisere drikking i sammenhenger som tradisjonelt skal være trygge og familieorienterte. Det svekker både trygghet, tilhørighet og de forebyggende rammene rundt unge som ser opp til voksne fans.

4. Press på kommunene

Forslaget innebærer også en utvidelse av kommunenes beslutningsmyndighet. Det kan føre til at lokalpolitikere havner i en krevende situasjon, der de må balansere sterke næringsinteresser mot hensynet til sårbare grupper. Samtidig kan det oppstå et uheldig forventningspress basert på hvilke vedtak nabokommuner fatter. Vi vet dessuten at mange kommuner allerede har stramme budsjetter, og at mer uro og vold som følge av lengre skjenketider vil kunne belaste både politi og helsetjenester ytterligere. Etter vår vurdering er det unødvendig å påføre en presset kommuneøkonomi enda flere byrder.

DHB støtter fellesskapsfølelsen rundt VM, men økt alkoholtilgjengelighet på nattestid er ikke et nødvendig eller forsvarlig virkemiddel. Barn, unge og lokalsamfunn fortjener idrettsglede uten økt rusbruk. Vi oppfordrer departementet til å opprettholde en restriktiv, trygg og helsefremmende alkoholpolitikk – også når Norge spiller VM.

Med vennlig hilsen

Det Hvite Bånd (DHB)